

Koiranpennun hankinta: Miksi rotukoiran tulee olla rekisteröity

Kirjoittanut: Mia Mäkelä, miu@sensuroitu.net

Moni pennunostaja tahtoo itsellensä koiran josta kaavailee 'vain lemmikkiä'. Silti monesti tahdotaan rotukoira - ilman papereita, tottakai, kun ei koiraa aiota käyttää näyttelyissä/kokeissa, lisäksi onhan se paperiton koira useimmiten halvempi kuin rekisteröity rotukoira.

Pitää kuitenkin miettiä mitä menettää, mitä riskejä ottaa ja mitä tukee ottaessaan paperitonta koiraa. Rekisteröidyissä rotukoirissa kun on puolensa miksi niistä 'papereista' kannattaa maksaa.

Aloitin listaamalla tähän

Yleisimpiä syitä koiran rekisteröimättömyydelle:

1) Kasvattajan tietämättömyys

Tämä on syistä ehkä viattomin: pennut ovat vahinkopentuja, kahden samanrotuisen koiran jälkeläisiä, eikä nartun omistaja ole osannut ottaa selvää miten pennut saataisiin rekisteröityä. Tietenkin, mikäli vahinkopentueen toinen vanhemmista on rekisteröimätön, ei pentuja saa rekisteriin vaikka haluaisikin.

Edelleen elää vahvasti käsitys mm siitä että rankan sisäsiitoksen omaavien vahinkojen jälkeläisiä ei rekisteröidä. Nämä pennut saa yhtäläillä rekisteröityä kuin mitkä tahansa muutkin pennut. Samoin jos PEVISA-ehdot ei täyty, voi kennelliiton jalostustoimikunnalta anoa poikkeuslupaa pentujen rekisteröinnille => rekisteröidään EJ (ei jalostukseen) -rekisteriin.

2) Kasvattajan välinpitämättömyys

Nartun omistajasta on kiva vain saada pennut koirallensa. Hän ei tunne koiransa sukua tai rotua (ongelmiseen) ylipäättänsä. Hän vain haluaa teettää nartullaan pennut. Useimmiten siksi että tahtoo itse oman koiransa jälkeläisen.

Hän valitsee urokseksi sen mikä miellyttää silmää tai pahimmassa tapauksessa valitsee vain sen lähimpänä asuvan samanrotuisen koiran.

3) Pentutehtailu

Kasvattaja on HYVIN epärehellinen ja ainoa mistä välittää, on raha. Näitä pentutehtailijoita on olemassa kahta tyyppiä:

'Sympaattinen': Hän selittää koiranomistajille ummet ja lammet, useimmiten korostaa kuinka tekee pentuja 'rakkaudesta' koirilla jotka elävät perheen keskellä. Hän korostaa koiriensa ihanuutta ja useimmiten mollaa kuinka paperillinen rotukoira jalostus on koirarotujen syöpä ja iso mörkö joka tuottaa vain ongelmia.

Hän liioittelee muutenkin rodun ongelmia jotta pennunetsijät eivät missään tapauksessa ottaisi 'riskiä' ottaa paperillista rotukoira, samalla pedaten pohjaa sille että on 'normaalia' jos hänen myymä pentunsa tulee esim allergiseksi..

'Häikäilemätön': Hän ei vaivaudu edes peittämään kasvatustoimintansa syitä. Koirat asuvat julkisesti kehuissa olosuhteissa; koirien olot kaikessa karneudessaan näkyvät pennunostajalle. Hän luottaa siihen että pennunostajat hankkivat koiransa häneltä viimeistään säälin takia.

Riskejä ja moraalis-eettisiä kysymyksiä miksi rotukoira ei kannata ottaa paperittomana:

1) Riski: Terveys

Monessa rodussa on pentueen rekisteröinnin ehtona raja-arvot terveyden suhteen. Näistä raja-arvoista saat lisää tietoa osoitteesta http://www.kennelliitto.fi/saannot/skl_rekohje_liite1.pdf. Jokaisella rodulla on omat tietyt sairautensa joiden ilmenemisen riski on huomattavan suuri ilman asianmukaista kontrollia. Useimmat näistä sairauksista vaikuttavat koiran elämänlaatuun, syövät paljon rahaa omistajalta sairauden hoidon muodossa ja pahimmassa tapauksessa vievät koiralta hengen.

Ostaessasi paperittoman rotukoiran sinulla ei ole varmaa tietoa koiran sukutaustoista etkä näin ollen voi ottaa selvää onko koiran vanhemmat varmasti tutkittu terveeksi. Saatika ovatko niiden vanhemmat sekä sisarukset terveitä. Rekisteröityä rotukoira ottaessasi saat nämä tiedot selville joko rotuyhdistysten

tietokannoista (usealla löytyy jo netistä) tai sitten ottamalla yhteyttä jalostustoimikuntaan/rodun pentuvälitykseen.

2) Riski: Korvausvastuu

Rekisteröidyt rotukoirat myydään useimmiten, käytännössä katsoen aina, Suomen Kennelliiton koirankauppasopimuksella (http://www.kennelliitto.fi/lomake/skl_sopimuskoirankaupasta.pdf). Sopimus takaa muunmuassa sen että mikäli pennussa ilmenee jokin sairaus joka on ollut piilevänä ostohehkellä, on kasvattaja korvausvelvollinen. Useimmiten tämä tarkoittaa sitä että kasvattaja maksaa hoitokulut pennun ostohintaan saakka, tai tarkoittaa uuden pennun saantia joko samalta tai toiselta, pennunostajan haluamalta kasvattajalta.

Ostaessasi paperitonta rotukoiraa sinulla ei ole minkäänlaista turvaa; olet yksin ongelman kanssa; näinollen se minkä säästää pennun ostohinnassa voi tulla maksamaan moninkertaisesti myöhemmin koiran sairauden hoitokuluissa.

3) Riski: Korkea sukusiitosaste

Kun ostat rekisteröimättömän rotukoiran jälkeläisen, et voi olla varma sen sukutaustasta. Voi myös käydä niin että pennun kasvaessa aikuiseksi huomaatkin ettei koira muistuta ollenkaan sitä rotua mitä olit ostamassa: Pennut siis voivat olla puhtaasti sekarotuisia.

Koska et voi olla koirasi sukutaustasta varma, et voi olla myös varma sen sukusiitosasteesta; vanhemmat voivat olla sisaruksia, ne voivat olla puolisisaruksia, ne saattavat olla isä+tytär tai emä+poika. Sukusiitosasteen noustessa riskit perinnöllisten sairauksien ja heikkouksien esilletulemiseen kasvaa moninkertaiseksi. Suurin osa sairauksista kun on resessiivisesti perinnöllisiä: ne vaativat saman geenin tulemisen kummaltakin vanhemmalta -> korkeammalla sukusiitosasteella samojen geenien todennäköisyys kasvaa moninkertaisesti.

Rekisteröidyllä rotukoiralla näet jo rekisteripaperista 3:n sukupolven sukutaulun. Tästä pystyt jo itse katsomaan mahdollista sukusiitosastetta ja kysymään kasvattajalta miksi hän on linjannut johonkin koiraan mikäli samoja koiria näinkin läheltä koiran sukutaulusta löytyy. Mikäli hän ei osaa vastata - kannattaa sivuuttaa tämäkin (vaikkakin rekisteröity) yhdistelmä.

Monesti yhdistettäessä meidän muppea + naapurin muppea ei tietämätön tai euron kuvat silmissä toimiva kasvattaja (oli kyseessä sitten rekisteröity/rekisteröimätön yhdistelmä) ymmärrä tai halua ymmärtää koirien suvun päälle mitään: voi olla että koirayksilöt ovat aivan ihania, mutta niiden jälkeläiset ovat AIVAN jotain muuta. Jälkikäteen sitten kun pennuista löytyy mitä ihmeellisempiä ongelmia, katsotaan sukutaulua jotain rodusta tietävän kanssa ja todetaan että nämä riskit olisi voitu ennustaa katsomalla vain edelliseen sukupolveen.

3) Emän terveys

Monesti rekisteröimättömät rotukoiran pennut ovat välipentueiden jälkeläisiä: narttua on siis astutettu liian tiheästi. Kennelliitto vaatii jo nartun terveyteen vedoten 10kk välin nartun pennutukselle. Ilman poikkeuslupaa näitä jälkeläisiä ei rekisteröidä. Poikkeusluvan saatuaan nartulle annetaan 18kk jalostuskielto jotta sen elimistö saa levätä ja palautua rauhassa pennutuksen aiheuttamasta kuormituksesta. Poikkeuslupa myönnetään vain kerran.

Nartulle pentujen saanti on aina elimistöä rasittavaa ja kuormittavaa. Koira voi saada jälkeläisiä jokaisesta juoksusta, mutta tämä ei ole terveellistä nartulle jonka elimistö kuormittuu ja kärsii jatkuvasta jälkeläistuotannosta. Moni pentutehtailija tuottaa näitä rekisteröimättömiä välipentueita; joka toisesta juoksusta pennut ovat rekisteröityjä - joka toisesta eivät.

Tässä on moraalinen kysymys: haluatko tukea eläinrääkkäystä? Sitä nartun liian tiheä penikoiminen on (huom: tutkimusten mukaan luonnossa sudella on juoksu n kerran vuodessa, koiralla 1-4krt/v).

4) Pentujen ja emän hoidon laiminlyönti

Kun pentuja teetetään rahasta tai tietämättömyydestä laiminlyödään usein pennun ja emän hoitoa jo ennen astutusta. Emää ei rokoteta tai madoteta, sen kuntoa ei valmisteta pennutukseen millään tavalla (=riski esim synnytyskomplikaatioihin kasvaa) eikä sen ruokintaa muuteta kunnolliseksi kanto- tai imetyaikana.

Pahimmassa tapauksessa emää ja pentuja ruokitaan halvimmalla mahdollisella ruoalla: emä käyttää omat ravintovarastonsa pentujen ruokkimiseen kuihtuen itse olemattomaksi. Pentujen ravinnonsaannin ollessa heikkoa niiden riski sairastua ja saada kasvuhäiriöitä lisääntyy. Nämä ongelmat voivat johtaa tuskalliseen kuolemaan tai terveysongelmiin jotka haittaavat koiran elämää koko sen eliniän.

Kun pentuja teetetään rahasta, on tämä yksi varimmista kohdista säästää rahaa.

5) Pennun osto säälistä - apua kärsiville vai kannustusta eläinräökkäykseen?

Monet häikäilemättömistä rahanahneista pennuntuottajista vetoavat ihmisten säälintunteeseen: pentu ostetaan täyteen hintaan jotta se saadaan pelastettua pois surkeista oloista.

Mitä me teemme ostaessamme koiran tällaiseltä ihmiseltä? Tuemme hänen toimintaansa. Välittääkö hän jos paheksomme hänen toimintatapojaan samalla kun ojennamme hänelle setelitukkoa kouraan? Ei todellakaan.

Nyrkkisääntönä voidaan pitää: yhtä pelastettua pentua kohtaan syntyy 2+n uutta pentua yhtä surkeisiin oloihin odottamaan pelastusta.

Näissä tapauksissa kannattaa vain lähteä paikalta pois, soittaa eläinsuojeluviranomaiset ja TOIVOA että he pystyvät asiaan puuttumaan. Jos pystyvät, ottaa sitten sen pennun eläinsuojeluviranomaisilta jotka toivottavasti ovat pystyneet huostaanottamaan kaltoinkohdellut eläimet.

6) Miksi ottaa rotukoira jossei halua tukea rotukoirajalostusta?

Tämä kysymys minua on ihmetyttänyt useasti: miksi ihmiset haluavat jonkun tietynrotuisen koiran mutta eivät ole valmiita tukemaan rotukoirien jalostusta?

Ilman rotukoirajalostusta meillä ei olisi koirarotuja. Jos tahdomme tietynrotuisen koiran, on se osoitus siitä että rodulla ja sen jalostustyöllä on paikkansa. Miksi siis tuetaan niitä, jotka eivät tee työtään rodun eteen mutta ottavat kyllä talteen työn hedelmät. Toisinsanoen: jättävät jalostuksen, huolen rodusta, henkisen ja rahallisen työn muille ja keräävät itse vain helpot rahat.

Jos arvostamme jotain rotua niin paljon että haluamme rodun edustajan itsellemme - tulisi meidän myös ottaa huomioon se työ rodun luomisen takana ja antaa tukemme niille jotka sen ansaitsevat.

Varmasti jokainen rekisteröimätön koira on omistajallensa se paras ja rakas, sitä ei kukaan voi ottaa pois. Kuitenkin, pentua ottaessa pitäisi aina ottaa huomioon millaista toimintaa haluaa olla tukemassa ja millaisia riskejä on valmis ottamaan.

Pennun ottamisessa ei koskaan saisi olla kiire, oli kyseessä puhdasrotuinen tai sekarotuinen koira. Kun tutustut huolella kiinnostuksen kohteeseesi ennen lopullista päätöstä voit välttyä monelta huolelta ja murheelta sekä taloudelliselta rasitukselta.

Päädyit pennun valinnassa mihin tahansa tulokseen, toivon että valintasi on sinulle oikea.